

Als tranen parels worden

Colofon

ISBN: 978 94 6365 864 5
1e druk 2026
© 2026, Anke Jongerden

Uitgeverij Elikser
Ossekop 4
8911 LE Leeuwarden
www.elikser.nl
Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Als tranen parels worden

Anke Jongerden

Heb je vragen lief. Heb geduld met alles wat onopgelost is in je hart en probeer je vragen met liefde te bezien, als kamers die gesloten zijn. Of als boeken in een volslagen vreemde taal. Zoek nog niet naar antwoorden. Die kunnen je nog niet gegeven worden, omdat je niet in staat zou zijn ze te leven.

Rainer Maria Rilke

Hoofdstuk 1

Regen hangt als een grijs gordijn boven het groene land. Harde, voortjagende windvlagen scheuren het gordijn voor een kort moment aan flarden. Het landschap is verlaten: mensen en dieren houden zich schuil. De weilanden zijn drassig en hier en daar vormen zich duidelijk zichtbare plassen, die de eindeloosheid en de uitgestrektheid van dit gebied benadrukken. In de verte, daar waar de loodgrijze lucht de aarde bijna raakt, is een smalle streep van een lichtere tint grijs te zien waar donkere wolken traag voorbijschuiven. De wolken zijn omrand met een zacht oplichtende gloed, alsof de zon nog een uiterste poging doet erdoorheen te dringen.

Emily trekt de kraag van haar jas wat omhoog, alsof ze wil wegkruipen voor de regen. Maar de kleren die ze draagt zijn niet geschikt voor dit barre weer en binnen de kortste keren zijn ze doorweekt.

Toen ze de bus in stapte, was het bewolkt maar droog. In de haast is ze vergeten op de buienradar te kijken voordat ze haar woning verliet. Haar auto staat helaas bij de garage en de spoorwegen voeren werkzaamheden uit, dus de bus was de enige optie.

Ze haast zich met snelle passen over de stoep aan de rand van dit verlaten dorp. Ze loopt zo dicht mogelijk langs de huizen in een poging nog enige beschutting te vinden bij de hoge muren en onder de licht overhellende daken.

Aan de andere kant van de weg strekt een weidelandschap zich uit tot aan het einde van de inmiddels totaal grijs geworden horizon.

Ondertussen gaan haar gedachten terug naar het verontrus-

tende telefoontje van enkele uren geleden. Tijdens het gesprek begon ze onwillekeurig te rillen terwijl haar adem stokte. Dit klonk niet goed, dit klonk helemaal niet goed!

‘Ik kom zo snel mogelijk naar je toe!’ had ze geroepen.

‘Kind, dat is toch helemaal niet nodig,’ sputterde haar moeder zwakjes tegen. Maar het was juist die zwakke weerstand die haar vastberadenheid groter maakte.

Haar moeders weigeringen waren doorgaans heel krachtig. Niet zwak, zoals nu. Terwijl ze met snelle pas over een gebroken stoeptegels stapt en enkele plassen probeert te ontwijken, stopt Emily plotseling en kijkt achterom. Ze weet zelf niet waarom ze dat doet, maar het voelt alsof ze niet langer alleen is in deze jagende regen. Ze lacht hoofdschuddend om zichzelf en mompelt: ‘Stel je niet aan ...’

Zodra ze de woning van haar moeder heeft bereikt loopt ze achterom, het betegelde tuinpad af naar de groen geschilderde achterdeur. Ze draait de sleutel om in het slot, opent de deur en roept met luide stem: ‘Hoi mam! Ik ben het!’

Stilte, verontrustende stilte. ‘Mam?’ roept ze vragend en ze probeert de opkomende paniek te onderdrukken.

Dan loopt ze de woonkamer binnen en ziet in één oogopslag dat er dringend medische hulp nodig is. Haar moeder hangt half onderuitgezakt op de bank en ze lijkt niet bij kennis te zijn. Als ze dichterbij komt, ziet ze de grote natte plekken op haar moeders lichtgrijze broek. Nu krijgt de angst de volledige overhand bij Emily en met trillende handen pakt ze haar telefoon om het alarmnummer te bellen.

Een vriendelijke maar kordate stem vraagt haar of ze belt voor de politie, een ambulance of de brandweer; vervolgens wordt ze doorverbonden met een medewerker van de ambulance-dienst. Deze persoon vraagt wat er aan de hand is. Emily’s

stem hapert als ze vertelt over haar moeders ziekte en over de toestand waarin ze haar nu aantreft.

‘Kan uw moeder zelf ook iets zeggen?’ wordt er gevraagd.

Feilloos registreert Emily de lichte afstandelijkheid die ondanks de vriendelijke toon doorklinkt in de stem aan de andere kant. Ze weigert hier aandacht aan te schenken en vertelt opnieuw dat haar moeder buiten kennis is en niets lijkt te horen, niets lijkt te zien ook. Haar ogen zijn gesloten en haar mond staat een heel klein beetje open.

‘Haalt ze adem?’ is de volgende vraag.

Emily ziet aan de lichte beweging van haar borstkas dat ze wel ademt en het voelt alsof er ineens een lichtpuntje in de situatie komt. Haar stem klinkt dan ook wat hoopvoller wanneer ze deze vraag bevestigend beantwoordt.

Terwijl ze met grote spanning wacht op de ambulance voelt ze de telefoon in haar zak trillen. Ze werpt een snelle blik op het scherm en drukt dan de beller weg.

In plaats daarvan doet ze opnieuw een poging haar jongere zusje Noortje te bereiken. Die woont het dichtste bij en kan hopelijk snel hier zijn. Maar opnieuw wordt er niet gereageerd.

Emily zucht en besluit dan toch, enigszins tegen haar zin, haar oudere broer te bellen. Sander beantwoordt wél direct haar oproep en Emily moet even diep ademhalen voordat ze begint te praten. Er is veel gebeurd tussen hen beiden en sinds hij een nieuwe vriendin heeft, is de situatie er niet beter op geworden. Het zou weleens een jaar geleden kunnen zijn dat ze elkaar voor het laatst hebben gesproken.

Ze schraapt haar keel en begint dan voorzichtig: ‘Sander, ik moet je iets vertellen ...’

‘Emily?! Emily, ben jij het?! Ik kan je niet goed verstaan!’

Zijn stem klinkt hard en Emily hoort veel achtergrondgelui-

den. Hij zal wel weer onderweg zijn: Sander blijft zelden lang op één plaats en heeft een behoorlijk druk leven.

‘Ja, ik ben het!’ Ze doet haar best wat harder te praten, kijkt ondertussen naar haar moeders gesloten ogen en legt een hand op haar arm. ‘Je moet niet schrikken, hoor, maar het is mama ...’

Opnieuw onderbreekt hij haar. ‘Wat?! Wat is er met mama?!’ Emily zet haar adem vast in een poging zich niet te laten emotioneren door de barsheid in de stem van haar broer. Toch gaat ze onwillekeurig in dezelfde staccato toonzetting mee. ‘Mama is niet goed geworden. De ambulance is al onderweg.’

Hij schrikt duidelijk en stottert zelfs een beetje nu. ‘B-ben jij bij haar, Emily?’

‘Ja, ook maar net ...’

‘Ga je mee naar het ziekenhuis? Welk ziekenhuis eigenlijk?’

‘Dat weet ik niet, maar ik ga zeker mee, waar ze ook naartoe gaat.’

‘Wil je me op de hoogte houden?’

‘Dat doe ik. Hopelijk reageert Noortje nog op mijn oproepjes,’ voegt ze er dan aan toe. Haar broer is ineens toeschietelijk nu, ze hoort het aan de klank van zijn stem.

‘Weet Nora het niet dan?’

‘Ik kan haar niet bereiken, heb het al een paar keer geprobeerd.’

‘Ja, ik ben druk vandaag, maar zal proberen wat zaken te cancellen.’

Wanneer ben jij niet druk?, denkt Emily, maar ze zegt het niet. Deze bereidheid bij haar broer is al meer dan waar ze op had durven rekenen.

De ambulance is er veel sneller dan Emily had verwacht. Als in een film hoort ze de sirene en ziet de blauwe zwaailichten, maar het roept geen angst op, eerder geruststelling dat hulp

zo snel aanwezig is. De ambulancemedewerkers handelen vak- kundig en snel. Diverse metingen worden verricht en ze lijken reden te geven tot grote zorg. Tot in de kleinste details regi- streert Emily de houding en de woorden van de ambulanceme- dewerkers, al haar zintuigen staan op scherp.

Vlak voordat haar moeder, vastgebonden op de brancard, de ambulance in wordt geschoven, snelt ze naar haar toe, buigt zich over haar heen en drukt een kus op het stille voorhoofd. De tranen zitten haar heel hoog, maar krampachtig slikt ze die weg. Nog niet huilen, sterk zijn nu, zegt ze tegen zichzelf met alle zelfbeheersing die ze kan opbrengen.

Ze neemt plaats op de stoel naast de bestuurder. Later blijkt ze zich niets meer te herinneren van de rit naar het ziekenhuis. Ze weet dat ze antwoord heeft gegeven op de vragen die haar werden gesteld, maar ze zou niet meer weten waar die over gingen.

Met onzekere hand rommelt ze in haar handtas. Haar hand beeft een beetje en terwijl ze door haar tas veegt en van alles opzij duwt, is ze alweer vergeten wat ze zoekt en stopt de bewe- ging even abrupt als ze die is begonnen.

Dan voelt ze opnieuw haar telefoon trillen. Ach nee, Roel ... Alweer! Ze wil hem niet spreken, niet nu ... en het liefst hele- maal niet meer. Driftig blokkeert ze zowel de meldingen als zijn telefoontjes. Ook dát voelt niet goed en schuldgevoel kruipt omhoog. Later, maant ze zichzelf, dat gesprek zal er eens moe- ten komen, maar niet nu.

Emily probeert haar gevoelens weg te duwen in een krachti- ge poging sterk te blijven en vooral niet toe te geven aan haar angsten en beklemmende gedachten. Als ze eenmaal begint die serieus te nemen, is ze bang te worden overspoeld door alle emoties die ze oproepen.

Emily schrikt op uit haar sombere gepeins als ze het ziekenhuis naderen en bij het zien van de grote, oplichtende letters ‘SEH’ haalt ze heel diep adem, alsof ze moed verzamelt voor wat nu gaat komen. Opnieuw verrast haar de snelheid van de handelingen van deze ambulancemedewerkers. Het is natuurlijk hun dagelijks werk, bedenkt ze terwijl ze haar een hand geven en sterkte wensen, maar toch doet het medeleven weldadig aan in de nachtmerrie van deze dag. Haar moeder is nu overgedragen aan iemand van het ziekenhuis. Helaas mag Emily niet verder meelopen, want vanwege het levensgevaar wordt mevrouw Van Duinkerken direct doorgereden naar een andere ruimte, waar kennelijk allerlei geheimzinnige medische handelingen worden verricht. Iemand geeft haar een korte uitleg van de situatie.

Emily onthoudt slechts flarden van dit gesprek, met als kernwoorden: ‘CT-scan’ en ‘spoed’.

Zoekend loopt ze richting een koffieautomaat dat haar is aangewezen, ondertussen nadenkend wie ze nog meer moet bellen, wie op de hoogte moet worden gebracht, maar ook wie haar kan bijstaan in deze situatie, die zo eenzaam maakt, zo enorm kwetsbaar ook.

Emily's vader is ruim twee jaar geleden aan een hartaanval overleden. Hij was behoorlijk wat ouder geweest dan haar moeder en had een grote hartaanval niet overleefd. Haar lieve, sterke vader met zijn intelligente, empathische persoonlijkheid. Wat mist ze hem enorm op dit moment. In moeilijke tijden en momenten van spanning was hij er altijd, als een sterke boom waartegen ze kon leunen. En terwijl de koffie in het kartonnen bekertje stroomt, wankelt Emily en leunt voor één moment tegen de brommende machine.

Bijna direct voelt ze een hand onder haar oksel en een bezorgde stem vraagt of het wel goed gaat.

Ze draait zich verschrikt om en neemt met een zwiep de koffie beker mee, zodat er een flinke plens over de rand gutst en over haar hand stroomt. 'Au!' roept ze uit en ze is direct weer bij haar positieven.

'Excuus!' zegt de man enigszins ontsteld. 'Ik heb u aan het schrikken gemaakt, dat was niet mijn bedoeling, maar ik dacht dat u ging flauwvallen.'

Emily kijkt in een paar donkerbruine ogen die haar professioneel onderzoekend opnemen. Vanwege een witte jas met enkele blauwe biezen en zakken gevuld met allerlei attributen boven een eveneens witte broek, begrijpt ze dat deze man werkzaam is in dit ziekenhuis. Vanuit haar hals voelt ze de warmte omhoogkruipen naar haar wangen en ze stamelt dat het wel weer gaat. Het laatste waar ze behoefte aan heeft op dit moment is medeleven: dat werkt averechts als ze flink moet zijn. Geen medeleven, geen emoties nu, en zeker niet in bijzijn van een vreemde. Maar deze vreemde laat zich niet zo snel afschepen en begeleidt haar onder zachte dwang naar een aangrenzende ruimte. Daar stuurt hij haar richting de kraan en zegt gedecideerd: 'Eerst maar even die hand spoelen met lauwwater.'

Emily slikt een paar keer en voert dan braaf de opdracht uit door wat water langs de zere plek te laten stromen. Hij komt echter heel dicht naast haar staan en kijkt met een professionele blik naar haar rechterhand. Hij draait haar hand een kwartslag en Emily voelt zich opnieuw slap worden in haar benen. Ze haalt diep adem en probeert uit alle macht zijn fysieke nabijheid te negeren.

'Het lijkt mee te vallen,' constateert hij tot haar opluchting.

'Het was ook vooral de schrik ...' antwoordt Emily.

'Goed, ik zal me voorstellen. We kunnen hier wel even plaatsnemen.'

Hij wijst in de richting van een stoel en gaat zelf tegenover haar op een met witte lakens beklede brancard zitten. Zijn lange benen in de witte broek steekt hij voor zich uit terwijl hij zijn handen nonchalant in elkaar vouwt.

Kennelijk is deze man vastbesloten haar grondig te observeren en ondertussen enkele vragen te stellen.

‘Ik ben Justin Balsamo,’ begint hij vriendelijk maar met een stem en een houding die een opvallende autoriteit uitstralen. Onwillekeurig schudt Emily even met haar hoofd: deze man doet haar op de een of andere manier denken aan haar vader. Juist dát wil ze nu niet. Niet nu ze alle zeilen bij moet zetten om haar zelfbeheersing te bewaren.

Het maakt dat haar stem afwerend klinkt als ze de korte vragen beantwoordt.

‘Ik ben Emily van Duinkerken, ik ben meegereden in de ambulance zojuist. Mijn moeder is doorgestuurd naar een afdeling om een CT-scan te maken ...’ Ze haalt met een kleine beweging haar schouders op, beweegt wat onrustig en neemt een andere houding aan. Dan buigt ze haar hoofd, niet van plan nog veel meer te zeggen.

Kennelijk weet hij genoeg nu, want Justin Balsamo staat op en nodigt haar uit mee te lopen naar een kamer met een paar stoelen en een monitor aan de wand waaraan meer apparatuur bevestigd is.

‘U kunt hier wel even gaan zitten om op uw moeder te wachten. Waarschijnlijk wordt zij na de scan hiernaartoe gereden. Als dat niet zo is dan krijgt u het ook te horen, want haar is deze kamer toegewezen.’

‘O, u weet wie mijn moeder is, u heeft haar ook gezien?’ stelt Emily vragend vast. De verpleegkundige lacht geruststellend. ‘Ik heb haar overgedragen aan de laboranten en ze is bij ons in goede handen, hoor. U zult mij straks waarschijnlijk weer

zien als ik meeloop met de verschillende artsen om de uitslag te bespreken.’

Deze informatie, maar vooral de vriendelijke houding van de verpleegkundige, zorgt ervoor dat Emily dieper ademhaalt en zich wat meer op haar gemak voelt.

Hierdoor durft ze nu ook enkele vragen te stellen: het intimiderende gevoel dat haar al vanaf het begin heeft bekropen, toen haar moeder zo snel werd weggereden, maakt plaats voor wat meer rust.

Ze kijkt opnieuw in zijn ogen en vraagt: ‘Hoe ernstig schat u de situatie in? I-is er ... zal ze ... d-d-denkt u...?’ Veel verder dan wat gehaspel komt ze niet. Ze durft haar grootste angst niet uit te spreken.

Het blijft even stil en de onuitgesproken vraag blijft hangen in het vertrek. Dan zegt de verpleegkundige rustig: ‘Ze is hier in de allerbeste handen en het zal niet lang duren of de uitslag van de scan is bekend. Dan kunnen we gelijk veel meer zeggen over haar fysieke situatie. Ik begrijp dat deze onzekerheid de spanning alleen maar groter voor u maakt.’ Emily buigt haar hoofd; ze wil hem niet aankijken, durft hem niet aan te kijken. Na een paar hele diepe zuchten hervindt ze zichzelf weer en knikt de verpleegkundige instemmend toe. ‘Dat klopt, ik zal blij zijn als er meer duidelijkheid is.’

Hij kijkt haar aan, glimlacht bemoedigend en draait zich dan half om. ‘Ik zal u straks nog wel terugzien, sterkte.’

Emily gaat zitten op een van de stoelen, het bekertje met het restantje koffie stevig in beide handen geklemd.

Ze kijkt het vertrek nog eens goed rond: het is klein, maar doelmatig ingericht. Een ziekenhuis is bepaald geen vertrouwde plek voor haar: het lijkt wel alsof ze in een andere wereld terecht is gekomen. Een parallelle wereld met eigen

wetten en eigen regels. Dan realiseert ze zich haar belofte Suzanne nog te bellen na haar summiere appje. Ze had haar collega in het kort en zonder duidelijke uitleg ingelicht over de reden van haar afwezigheid vandaag.

‘Suus, hoi,’ begint ze met gedempte stem, ‘ik zou je nog uitleggen wat er aan de hand is. Het is mijn moeder ... We zijn in het ziekenhuis nu en ik weet niet ... het is nog niet duidelijk hoe het nu verdergaat.’

Suzanne reageert geschrokken en neemt het gesprek over als ze merkt dat Emily stilvalt. ‘Natuurlijk, wat een schok voor je! Ja, ik snap dat dit nu de hoogste prioriteit heeft. Goed dat je me even inlicht en wees maar gerust, hoor, wij redden het wel met elkaar op kantoor. Jij vooral veel sterkte gewenst!’ Het klinkt hartelijk en het voelt goed om zulke fijne collega’s te hebben, realiseert Emily zich.

Marjolein bellen!, flitst het dan door haar heen. Wat emotionele steun krijgen, zodat ze er niet zo alleen voor staat nu. Marjolein neemt niet direct op en Emily spreekt een berichtje in. ‘Wil je me terugbellen, Marjo? I-ik wil je heel graag even spreken.’ Ze hoort zelf dat haar stem een beetje beeft.

Dan hoort ze gestommel en het bed waarin haar moeder ligt, wordt de kamer binnengereden. Twee verpleegkundigen begeleiden haar en een van hen wisselt een korte blik van verstandhouding met Emily.

Emily springt op uit haar stoel en loopt naar haar moeder toe, hoop vattend uit de halfopen ogen. ‘Is ze bijgekomen?’

‘Ja hoor, mevrouw is weer bij ons,’ lacht de persoon die het bed naar voren rolt.

Hoe belangrijk is het dat er menselijk en vriendelijk wordt gereageerd, beseft Emily opnieuw. Het lijkt zoiets kleins, maar het is juist van grote betekenis. In deze medische wereld met de vele beladen en pijnlijke herinneringen en met alle nieuwe

angsten en zorgen is zelfs de kleinste glimlach al een groot geschenk. Een lach en een vriendelijk woord komen in deze omgeving veel intenser binnen. Zoals ook alle negatieve prikkels je dieper raken dan anders.

Emily sluit een kort ogenblik haar ogen en gaat in gedachten terug naar een paar jaar geleden. Haar vader was nog maar enkele weken ervoor overleden en ze leefden op de toppen van hun kunnen allemaal. Zowel Noortje als zijzelf deden toen hun uiterste best om hun moeder tot steun te zijn en met alles bij te staan. Terwijl Sander, van wie ze de meeste steun hadden verwacht, zijn eigen plan leek te trekken. Dat plan bestond meer uit terugtrekken dan uit hulp bieden.

En dat terwijl juist in diezelfde periode de bodem onder Emily's voeten vandaan was geslagen. Tot grote bezorgdheid van iedereen die haar een beetje kende, weigert Emily tot op heden categorisch alles wat er toen is gebeurd onder ogen te zien, laat staan iemand deelgenoot te maken van haar gevoelens over de gebeurtenis.

Het is een trauma geworden; ze weet het zelf. Een grote zwarte vlek in haar leven, een hiaat waar ze geen herinneringen aan heeft. Een plaats waar ze niemand toelaat, een plaats ook waartoe zelfs haar eigen bewuste geest geen toegang heeft. Die periode voelt als een zwart gat, bodemloos diep en angst-aanjagend.

Ze lijdt niet aan geheugenverlies, want sommige dingen weet ze nog wel. Ze herinnert zich nog de ladingen bloemen die werden bezorgd. Het hele huis stond vol met bloemen, in elke kamer waar ze kwam.

Ze weet ook nog dat er voortdurend mensen om haar heen waren. Zorgzame mensen, die haar hielpen om lichamenlijk weer een beetje op de been te komen. Ze brachten thee,

broodjes, salades. Ze brachten de buitenwereld een beetje binnen die dagen.

Ook weet ze nog wat voor weer het was die bewuste dag: een klein beetje mistig, heilig eigenlijk, zoals in de nazomer wel vaker op windstille dagen, met een mager zonnetje. Ze herinnert zich zelfs nog haar boosheid over dit weer. Het had moeten stormen! Met onweer en al. Maar het was juist een bijzonder kalme dag. Misleitend kalm. Terwijl in haar leven het noodweer was losgebarsten.

Maar zodra ze een glimp van besef, een vluchtig begin van gevoel, probeert toe te laten in haar bewustzijn wordt ze acuut misselijk. De grond zakt dan onder haar voeten weg en ze moet snel gaan zitten en diep ademen.

Het is voor haar fysiek onmogelijk terug te denken aan het gruwelijke moment waarop het gebeurde. Het erge ... het verwoestende.

Beter is het dit stuk uit haar leven toegedekt te laten, ook al is niemand uit haar omgeving dit met haar eens. En ook al heeft ze in haar helderste momenten zelf de grootste twijfels. Ze merkt, als per ongeluk iemand het aanraakt met woorden of met een foto, dat ze onmiddellijk dichtslaat. Een hoge muur staat om dat zwarte gat en geen macht ter wereld kan die omver krijgen. Zelfs haar eigen moeder niet, ook al heeft ze met haar altijd een goede band gehad. In die periode zijn ze zelfs nog dichter naar elkaar toegegroeid.

Haar zus Noortje is van mening dat hun moeder haar te veel in bescherming neemt. Dat Emily wél moet praten over wat er is gebeurd, met hulp van een psycholoog zelfs. Noortje is zo volkomen anders dan zichzelf. Extravert, speels en volkomen openhartig. Werkelijk alles is bespreekbaar bij Noortje. Van haar kan Emily deze afwijkende mening wel hebben, al denkt ze er zelf totaal anders over.

Zelf denkt ze dat ze de werkelijkheid nog niet aankan, dat die te overweldigend is, dat ze gaat instorten als ze die toelaat. Dat de gedeelten in haar leven waar ze wel goed kan functioneren daar zó onder zullen lijden dat ze helemaal niet meer verder kan, dat ze dan op geen enkel gebied meer verder zal kunnen. Van de weeromstuit, als om haar houding te rechtvaardigen tegenover anderen, las Emily in die tijd veel psychologische boeken en zocht steun bij diverse theorieën, filosofieën en spirituele stromingen. Het was alsof er een wereld openging die tot dan toe voor haar gesloten was geweest. Een wereld vol ongekende handvaten die konden voorkomen dat ze ten onder zou gaan aan haar zelfgebouwde gevangenis. Ze klampte zich aan sommige denkbepelden vast met een bijna obsessieve vastberadenheid.

Het diepst raakte haar in die periode de werken van de dichter en schrijver Rainer Maria Rilke, die met zijn tedere woorden en grote omzichtigheid nieuw licht scheen te werpen op de duistere en zwarte plek in haar leven, in haar hart.

Hij was geduldig en begreep dat de zaken van het hart niet konden worden geforceerd. Zijn woorden maakten zoveel indruk op haar dat ze enkele zinnen had overgeschreven in een schriftje. Zo nu en dan herleest ze de regels:

Heb je vragen lief. Heb geduld met alles wat onopgelost is in je hart en probeer je vragen met liefde te bezien, als kamers die gesloten zijn. Of als boeken in een volslagen vreemde taal. Zoek nog niet naar antwoorden. Die kunnen je nog niet gegeven worden, omdat je niet in staat zou zijn ze te leven.

Het gaf haar bijna een vrijbrief om te zwijgen, maar helpen deed het helaas niet. De al te diep weggestopte gebeurtenis is zo mogelijk nog onbereikbaar geworden.

Ze hééft haar vragen niet lief. Ze probeert de vragen juist uit alle macht te vermijden.

Tot dan toe was haar leven voorspelbaar en overzichtelijk, al knaagde er dikwijls een onbehaaglijk gevoel van ontoereikendheid en onzekerheid. Door voldoende actie in haar leven in de vorm van werk, hobby's en sociale contacten kon ze dat onzekere stemmetje altijd het zwijgen opleggen.

Maar dit is anders: dit is een beschadiging die onzichtbaar is, die zelfs niet gevoeld wordt, maar waarvan de gevolgen ontstellend groot zijn. Waardoor het soms lijkt alsof ze alleen nog maar functioneel met anderen kan omgaan. Behalve bij haar moeder en soms bij haar beste vriendin Marjolein is Emily er niet echt met haar hart bij betrokken als ze contact met mensen heeft.

Het was in die periode dat ze ook haar geloof de rug toekeerde, in de veronderstelling dat het dwaasheid was geweest waarin ze zo oprecht had geloofd al die jaren, een sprookje om de grote levensvragen mee in slaap te sussen.

Als het er echt op aankwam dan was ieder mens immers alleen? Je moest toch altijd weer zelf je weg zien te vinden in dit leven? De Bijbel als leidraad? Onmogelijk. Een verouderde visie. Een achterhaald idee. God die met je mee zou lopen? Je zou dragen zelfs? Er was geen dragende God op die mistige dag. En de hemel zat potdicht voor al haar vragen, voor al haar wanhoop ook.

Haar wereld was stukgeslagen en niemand kon daar iets aan veranderen, ook God niet.

En nog hoger werd de muur om haar hart.

Ze was er inmiddels een meester in geworden om innerlijk afstand te houden als iemand te dichtbij kwam. Hyper waakzaam voelde ze feilloos aan wanneer het onderwerp ter sprake dreigde te komen.